

MARIBORSKI DELAVEC

Političen list.

Naročnina znaša:

List izhaja vsak delavnik popoldne.

Uredništvo in uprava:

z dostavljanjem na dom ali po pošti K 10.— mesečno.
četrtletno K 30.—

Pride naročnik sam v upravištvo po list: Me-
sečno K 9'50. — Inserati po dogovoru.

Posamezna številka stane 60 vin.

Mariborska tiskarna (Jurčičeva ulica
št. 4.)

Telefon uredništva št. 276, uprave št. 24.

Leto III.

Maribor, sobota 21. avgusta 1920.

Št. 186.

Delu ruske armade grozi obkoljenje.

Trije poljski sunki proti boljševiški fronti. — „Samouprava“ o jugoslovensko-čehoslovaški zvezi.

Iz našega Korotana.

Plebiscitna komisija v Celovcu je začela torej s podrobnim delom za organizacijo plebiscita, ki se vedno bolj približuje. Prvo njeno delo na tej poti je sedanja razdelitev vsega plebiscitnega ozemlja na okraje, katerih je šest. Ti okraji so formirani tako, da ne segajo čez mejo enega ali drugega pasa, razen okrožja A, ki ima v našem pasu (A) šest občin, v nemškem pasu (B) pa sedem občin. Okrajni svet tega okraja se je radi tega razdelil, tako da ima en del svoj sedež v Rožeku, drugi del pa v Vrbi. Druga središča okr. so Borovlje, Pliberk, Velikovec ter Celovec mesto in okolica. V vsakem teh središč se vzpostavi okrajna medzavezniška komisija sestojeca iz po enega zastopnika vsake velesile. Predsedstvo teh okrajnih medzavezniških komisij je razdeljeno tako, da načeljuje velikovškemu in celovškemu okoliškemu Anglež, celovškemu mestnemu in boroveljskemu Francoz, v pliberškem in rožeško-vrbskem okraju pa Italijan. Vsakemu okrajnemu svetu v coni A je prideljen kot posredovalec po en Jugosloven, v pasu B pa po en Nемец.

Ti medzavezniški okrajni sveti imajo na-

logo izvršiti vso podrobno pripravo za plebiscit in sicer vsak v svojem okraju. Obenem pa so tudi posredovalci med posameznimi občinami ter med plebiscitno komisijo v Celovcu. Istotako imajo pa tudi pravico do kontrole poslovanja občinskih uprav, poslov občinskih uprav samih pa vendarle ne smejo v nobenem slučaju izvrševati. V vsaki občini, bodisi tega ali onega pasa pa se poleg tega ustanovi še poseben občinski glasovalni odsek, katerega bo tvorilo šest članov in sicer trije Slovenci in trije Nemci. Ta občinski glasovalni odsek bo moral v najkrajšem času sestaviti natančne liste glasovalnih upravičencev, pripraviti bo moral dalje pa tudi lokal, kjer se bo na določen dan glasovanje vršilo.

Javni shodi so dovoljeni, vendar pa se morajo vršiti tako, da se radi njih ne kali javni mir in red. Radi tega je tudi določeno, da smejo na teh shodih, bodisi v pasu A ali v pasu B, govoriti le osebe, ki imajo v določnem pasu v katerem se shod vrši, glasovalno pravico. Uradniki državnih uradov in sploh javni nameščenci in uradne osebe na teh shodih ne smejo govoriti. Istotako pa ne smejo govoriti nepriljubljene osebe.

Glede osebnega prometa je komisija

odredila, da mora imeti vsaka oseba, ki je stara nad deset let in ki stalno biva v enem obeh plebiscitnih pasov, posebno izkaznico, katero ji izda občina, s svojim pečatom pa jo morata potrditi tudi okrajno glavarstvo ter okrajni medzavezniški svet. Kdor se hoče iz svoje občine odstraniti za več nego za tri dni, mora to naznaniti okrajnemu medzavezniškemu svetu, v čigar področje spada njegova občina. Osebe, ki se bodo smatrale za nevarne, izgube identitetno izkaznico. Za potovanje iz Jugoslavije v cono B je treba imeti pravičen potni list, kakor za inozemstvo z vizumom avstrijskega delegata, isto velja za potovanje iz Avstrije v cono A.

Te odredbe so precej stroge, toda priznati moramo, da so, ako se bodo nepristransko izvajale, koristne.

Najnevarnejše v teh odredbah je pač odredba o »nepriljubljenih« ali »nevšečnih« osebah, katerim se bodo odvzele identitetne izkaznice in ki ne bodo smele na shodih govoriti. Kajti povod za taka postopanja se bo lahko hitro našel. Vendar pa stoji sedaj naša stvar še zelo dobro.

**Slovenci, Slovenke! Go-
vorite povsod samo slovenski!**

Fran Podgorjan:

Zlati jubilar Franjo Podobnik.

Še vselej, ko sem se zaljubil, sem napravil kakšno — neumnost. In ko sem se na stara leta zadnjo nedeljo zaljubil še v divno „Švico Korotana“, mi je moj ponedeljkov maček iz dr. Tomanovih spominov odnesel pojasnilo razmerja med Praprotnikom in Podobnikom. Ali ta mali nepridiprav me je dovedel do častne naloge, da v malem izpolnim dolžnost, na katero so drugi bolj poklicani kot jaz, pozabili.

Pred nami stoji dvojni jubilar: Ko je avstr. vlada l. 1867 razpustila društvo „Južni Sokol“ v Ljubljani in zavrnila vložen priziv, ustanovil se je leta 1868 „Ljubljanski Sokol“, v katerega vrstah je vzbujal pozornost vitez mladenič, 18 letni učitelj Franjo Podobnik. Kolikor meni znano, je danes ta jubilar eden najstarejših še živečih ustanoviteljev „Ljubljanskega Sokola“. V očeh stebrov avstrijske vlade je bila ta narodna zavednost za svoj narod vnetega mladeniča seveda velik greh, radi katerega se je pozneje vzaljena Avstrija maščevala nad Podobnikom kot učiteljem.

Dne 30. julija 1870 je neustrašeni Sokol maturiral. Izmed 12 — oziroma ker sta dva odstopila — izmed 10. tedanjih maturantov je dne

30. julija 1920 edini Podobnik doživel zlati jubilej petdesetletnice.

Že 1. avgusta istega leta je mladi vzgojitelj nastopil svojo prvo službo kot domači učitelj v hiši veleposestnika Premru na Ubeljskem pod Nanosom. Med tem so mu v Ljubljani že odločili oficijelno službo podučitelja v kočevskih Čermošnjicah. Dekret za to službo, ki jo je nastopil 10. novembra 1870 ga je tako presenetil, da je šel vprašat tedanjega dež. predsednika, Konrada barona Eibisfelda, ki je bil Podobniku osebno naklonjen. Tam je zvedel, da se ima za to mesto zahvaliti iz Ogrske pregnanemu proštu, šolskemu nadzorniku dr. Antonu Jarcu, ki je glede nameščenja Podobnika se izjavil: „Der junge Mann scheint ein Panslawist zu sein. Man muss ihn unschädlich machen. In Čermošnic kann er keine Propagande betreiben.“ (Priporočljivo bi bilo, če pridejo ti spomini v roke tudi antantni komisiji, da vidi, kako je avstrijska vlada že pred 50. leti pri nas ubijala vsak narodni čut, tako, da se je le čuditi, da danes sploh še eksistiramo kot narod.) Ker se napram takim nazorom višje šolske oblasti iz ust in mišljenja visokega katoliškega duhovnika niti deželni predsednik ni upal ugovarjati, se je moral ukloniti višji sili. Vendar ga niso dolgo pustili med Kočevjarji. Že začetkom leta 1871 ga najdemo že kot pomožnega

učitelja v Rajhenburgu, kjer je dobil v 2. razredu kot učenca sedanjega bogoslov. profesorja dr. Antona Medveda, ki se je ob priliki tega jubileja hvaležno spominjal svojega učitelja.

Iz Rajhenburga so ga prestavili na Koroško, kjer se je Avstrija skozi vsa leta njegovega službovanja kruto maščevala, da se je 18 letni učiteljski drznil postati Sokol. Iz te dobe najdemo v dunajskem listu „Tribüne“ zanimive podatke o takratnih razmerah na Koroškem; te podatke si posebej ogledamo ob drugi priliki. Na tem mestu bodi le pribito, da je naš jubilar, ki zdaj živi med nami v Mariboru, po svojem trpljenju kot eden prvih narodno odločnih učiteljev v polni meri zaslužil, da mu i mi posvetimo te spomine v jubilej.

Dne 10. marca 1873 je nastopil službo šolskega vodje pri Sv. Jakobu pod Celovcem. Tedaj je ljudstvo govorilo le še napol nemško, sicer je bilo še slovensko; a kakor bomo ob ravno omenjenih podatkih videli, se je že takrat pričela sistematična germanizacija. — Dne 1. julija 1878 je bil prestavljen v Sveče, kjer je pod renegatom okr. šol. nadz. Preschernom prestal najhujše krivice, ker se je v šoli upiral nasilni germanizaciji. Prestavili so ga disciplinarnim potom v tedaj že ponemčurjeni Velikovec. Na njegovo pritožbo je naučno ministrstvo odredilo

Dnevne vesti.

Spominjajmo se zaslužnih mož! Tekom enega meseca smo imeli tri jubileje oziroma spominske dneve, preko katerih je šla večina naših slovenskih listov — na dnevni red: 18. julija je ves katoliški svet praznoval 50-letnico proglašenja nezmotljivosti papeža. Naši katoliški listi so molčali, kakor bi to zanje ne bila — dogma. 30. julija je praznoval za ljubljansko Sokolstvo, za ljudsko vzgojo in šolstvo mnogozaslužni bojevnik nadučitelj Fran Podobnik svoj zlati jubilej, edinec izmed ljubljanskih maturantov iz leta 1870, razen »Mira« se ga ni noben list spomnil, dasi je bil večini tedanjih listov marljiv sotrudnik. — 15. avgusta je bil spominski dan smrti našega pesnika in prvobornika dr. Lovra Tomana. Kdo razen nas se ga je spomnil? Je čudno, če izginevajo ideali in če se toži o nevhvaležnosti domovine?

Koroški plebiscit. Vsem glasovalcem izven Koroške, ki so se doslej in ki se še bodo prijavili za glasovanje v coni A, javljamo, da ne bo možno sporočiti vsakemu posebej je-li ima na podlagi vposlanih podatkov res glasovalno pravico ali ne. Zato bodo obveščeni o tem le tisti, ki ustrezajo vsem pogojem glasovalne pravice in pridejo brezdvomno pri glasovanju v coni A v poštev. Obvestila bodo razposlana takoj, kakor hitro izda medzavezniška plebiscitna komisija v Celovcu podrobna volilna določila. Istočasno obvesti Narodni svet tudi občine v katerih imajo priglašeni poedinci glasovalno pravico, da jih vpišejo v volilne imenike. Vsem ostalim pa, ki v omenjeni dobi ne dobe natančnih obvestil, naj to znači, da nimajo glasovalne pravice.

Kolesarji po trotoarjih. V zadnjem času se je vdomačila razvada, da kolesarji prav komodno vozarijo po itak ne preširokih mariborskih ulicah. Te dni se je eden teh kavalirjev še le učil voziti po trotoarju zgor. Vetrinjske ulice. Vozički za prtljago imajo že itak monopol na trotoarjih, manjka samo še izvoščkov. Malo več reda na cesti in ulicah ne bo škodovalo!

Hitra vožnja na Studence. Največ pritožb od naših naročnikov na zakasnelem dostavljenju lista dobivamo pač iz najbližjih nam Studencev. G. Ivan Rus, Poljska cesta na primer ne dobiva že več dni lista. Opozarjamo na take slučaje vse naše p. n. naročnike: reklamirajte takoj vsako zakasnelost na glavni poštni urad! Take reklamacije so poštne proste morajo biti pa odprte in izrecno kot reklamacije zaznamovane.

Nem. avstr. Greinitz v Mariboru. K tozadevni naši notici se nam še poroča: Vest, da se hoče ta tuja tvrdka res v Mariboru etablirati, se potrjuje. Tvrdka ima v to svrhu že

pripravljene štiri uradnike. Nemce seveda, katerim bodo izročena vodilna mesta v mariborski podružnici. Razen tega ima pripravljenega že več osoba ki v kurzih izpopolnjuje slovenščino, ker brez vsaj nekoliko znanja našega jezika si graški mogotec vendar le ne upa v Maribor. Važno je vprašanje: kdo je dal tuji tvrdki to dovoljenje? Kolikor znano, si pomagajo inozemske tvrdke za otveritev podjetij v Jugoslaviji na ta način, da si dobijo tukaj »slamnatega moža«, ki da tvrdki proti dobremu plačilu svoje ime. Družbenim podjetjem pa se dovoljuje obstoj le v izrednih slučajih (že preje obstoječe tvrdke) če je na podjetju zainteresiran 60 odstotni jugoslovanski kapital. Greinitz ne spada ne v eno ne v drugo teh izjem. Ali je za to podjetje odločena res ravno Pirhanova trgovina to oficijelno še ni potrjeno. Čudno pa je, da naše oblasti do danes tako prizanesljivo nastopajo proti Pirhanu, ki se iz njih in nas vseh javno norčuje, saj še danes nima predpisanega nadpisa, zgorej pa ima nekaznovano izživajoči nemški napis.

Kavarna 30. oktobra v Trstu. Lastnik kavarne »Comercio« nekdanj Slovenec Šorli je prekrstil svojo kavarno v »kavarno 30. oktobra«. Ob enem je prepovedal obisk kavarne vsem slovenskim učiteljem, duhovnikom in sploh slovenski inteligenci. To je storil v zahvalo, ker je mož obogatel po največ s slovenskim denarjem.

Revizija agentur. Iz krogov trgovskih nastavljenec se nam poroča: Tozadevni zadnji nastop v »Mariborskem delavcu« mora vsakdo tudi izmed nas energično podpirati. Kajti s tem, da danes trgovske agenture posle izvršujejo ljudje, brez vsake trgovske naobrazbe, ljudje ki jih v trgovino vlačijo iz čisto drugih poklicev edinole pohlepnost po mastnem in lahkem zaslužku, se oškoduje vsak izmed nas sam. Vsi ne moremo postati šefi, vsi tudi ne moremo večno služiti kot še danes od marsikaterih manjvrednih stanov zaničevani »komiji«. In kar je še bolj važno: vsi oni, ki so bili v trgovini izučeni, ki so morali med izučanjem marsikaj bridkega prestati, niti niso danes v službi, ker nas je preveč. Zato če ima kdo pravico izvrševati tudi posle trgovskih agentur smo mi, edino mi v prvi vrsti opravičeni. Pri prihodnji priliki bomo na odgovor pozvali ne samo našo trgovsko in obrtno oblast, ki javno podpira nestanovsko izobražene verjzniške elemente, ampak pozovemo na odgovor tudi naše stanovske korporacije, ki z indolenco ne škodujejo samo nam, ampak tudi celemu poštenemu trgovskemu stanu. Sestavljamo imenik vseh onih javnih in zakotnih agentov, od katerih vemo, da so bili še letos ali lani vse drugo, le ne trgovci. Ker se trgovska obrtna oblast na posamezne pritožbe ne zgane, bo potom javnega poziva primorana dati odgovor, na podlagi katere

Franjo Podobnik je rojen 25. oktobra 1850. v Ljubljani kot sin ključavn. mojstra, obiskoval je 6. gimnazijo, nato učiteljske v Ljubljani. Z Andrejem Praprotnikom sta si bila dobra prijatelja in Praprotnik mu je bil za svedoka pri poroki s prvo ženo 30. nov. 1872. Imel je 8 otrok, od katerih je 6 umrlo; živita še hči in sin; hči je omožena, soproga profes. glasbe Berana.

Pred vami stoji danes vkljub svojim jubilejnim letom po postavi sicer sklonjen, a po duhu še čil, po narodni zavesti še neuklonjen mož častitljive, prikupljive vnanjosti. Pokaže mi v rodbinskem albumu sliko 18 letnega krasno rastlega Sokola s ponosnim pogledom... vzrem se vanj in nanj pred menoj... ni mogoče... tó bi bili Vi gospod jubilar? — Da, dragi moj, to sem bil, to sem jaz!... Ali eno je našemu dvojnemu jubilarju ostalo skozi vsa ta dolga in vendar kratka leto ostalo neisprenmenjeno: vkljub letom in viharjem mlado, neuklonjeno srce, prepojeno svete ljubavi do svojega naroda. Želimo, da tako ostane tudi še — na mnogaja leta!

pravice izvršujejo ti elementi trgovske posle. Razkrinkali bomo tudi korupcijo, ki se vganja na ta način, da eden, ki je bil morda kdaj kje pri kakem kramarju, dobi pravico do agenture, se pusti plačati kot slannati mož, a agenturo izvršujejo vse drugi nepoklicani. Takih drugov je v Mariboru polno. Radikalno izčiščenje v tej stroki bo tudi v korist splošnosti.

Stanovanjska beda. Iz uradniških krogov smo prejeli: Mnogo se je že govorilo in pisalo o naši stanovanjski bedi, ki narašča od dne do dne. Vodja državnega stanovanjskega urada vedno toži, da si ne ve pomagati. Evo mu tukaj kratek nasvet, kako bi bilo vsaj deloma odprta. Gotovo mu bode znano, da živi v Mariboru mnogo upokoienih bivših avstrijskih, v vsenemškem duhu vzgojenih višjih in nižjih častnikov, ki nimajo nikakšnega posla. Ker jim ni mogoče s piclo svojo pokojnino preživljati sebe in svojo družino, pa prav izdatno verižijo, stoječ v stiku z raznimi verižniki in tihotapci; obiskujejo prav pridno s svojimi »milostivimi« vsenemške prireditve — slovenskih se načelno izogibajo — hajlajo na vse pretege in delajo propagando za Vsenemčijo. In take ljudi še štiti naš državni stanovanjski urad nakazujoč jim stanovanja, med tem ko mora mnogo poštenih Jugoslovenov prebivati v železiških tovornih vozovih. Gospod vodja, ohrabrite se, odpovejte tem nepotrebnejšem stanovanju, policija, ti jih pa izženi v njih domovinske občine! Poskusite in videli boste, da bo takoj izdatno odpomagano stanovanjski bedi.

Kako pomaga milijonar rojaku. (Iz begunskih krogov.) Pred par dnevi je prišel član dobro znane tržaške rodovine, ki je tu služil vojake, k poznanemu tržaškemu kapitalistu v Mariboru, da bi mu isti posodil par sto kron. Vkljub temu, da je vedel v kako kritičnem položaju se nahaja omenjeni in pozna njegovo rodovino, mu je neznatno svotico posojila odklonil, z izgovorom, da nima! Kako se to sklada z njegovimi izjavami, češ, da je vseeno kdo ima denar, samo, da je v slov. rokah, ne vem. Sicer pa ni to prvi slučaj njegove dobrosrčnosti. Nedavno je svoji abonentki, neki gospodični ki mu je plačevala hrano »za nazaj« in je bila istotako takrat brez sredstev, da bi zamogla drugam, kar brez vsake odpovedi opoldne arogantno odpovedal hrano ter ne dal niti isti dan kosila. Izražal se je celo, da on ne živi od gostov, ker nima potrebe. Ali bi ne bilo potemtakem boljše dati koncesijo človeku, ki ima potrebo in bi od gostov živel?! Narodnost samo do takrat, ko ima od hje interese, torej samo sredstvo za nabiranje kapitala, ni nikaka narodnost! Sicer pa tudi glede svojih porcij in cen so gosti nezadovoljni. Na 2241 m visoki gori stane dober čaj z rumom in sladkorjem 5 K, v Mariboru manjša posodica in slabši čaj tudi 5 K (v dotični gostilni namreč).

Komanda mesta Maribora se je preselila dne 18. avgusta v Dravsko vojašnico. V isto vojašnico se je preselila poprej tudi že Mariborska polkovna okrožna komanda. Obe komandi imata skupno številko telefonske centrale št. 500.

G. gostilničarji se vabijo, da pridejo v pondeljek dne 23. t. m. ob 15. uri popoldne v gostilno Rožanc, Rotovski trg, k posvetovanju radi prehrane za časa Sokolskega zleta dne 29. t. m.

Klopni vrh. Prijateljem našega Pohorja naznanjamo, da je dobil gozdar gozdarstva na Klopnem vrhu zopet gostilniško koncesijo ter bo skrbel za dobro postrežbo, izvrstna jedla in dobre pijače.

Na stolpu vkrađen daljnogled. Ob priliki Orlovskega tabora so si gosti ogledali tudi raz mestni stolp, oziroma stolp stolne cerkve naš napredni Maribor. Razgled se jim je tako dopadel, da so se zaljubili v izposojeni daljnogled, last mestnega čuvaja, in po Micki Kovačevi odšli. Ko se je lastnik daljnogleda oglasil pri komiteju v Cirilovi tiskarni, so ga — napodili. Saj mi vedno trdimo:

popravek iz »disciplinarnim« potom v frazo »iz službenih ozirov«. V Velikovec je prišel dne 27. decembra 1882. — Z nameščenjem na Jezerskem dne 1. novembra 1891 kot šol. vodja je po komaj enem letu službovanja na tem mestu končal svojo Kalvarijo na Koroškem. — Dne 1. septembra 1892 je prišel na trirazredno šolo k Sv. Barbari v Hajozah, od koder se ga je ob jubileju v pristnem marečju opevanem pozdravu spominjal nekdanji njegov učenec, sedaj učitelj na Pobrežju. — Dne 1. septembra 1894 je prišel kot nadučitelj v Hajdin pri Ptuj, kjer je ostal do svoje vpokojitve, 1. aprila 1897.

Podobnik se je kljub preganjanju mnogo pečal tudi z dopisovanji v liste; dopisoval je v Slov. Narod, Slov. Gospodarja, Mir, Slov. Učitelja in Učit. Tovariša. Od 1. 1898 pa do prenehanja izdajanja je bil tudi urednik uradnega lista za okr. glavarstvo Ftuj-Maribor. — Toraj pozdravljamo v jubilarju tudi našega tovariša. Tem bolj obžalovanja vredno je, da se razen »Mira« jubilarja ob tej priliki ni spomnil niti eden drugih listov. Pač pa so mu čestitali poleg nekdanjih učencev in prijateljev tudi osebno okraj. šol. nadzornik Lichtenwaller ter okrajni glavar dr. Lajšič. Jubilar še danes deluje kot pomožna moč pri okr. glav. za šolske zadeve.

krščanska ljubezen se kaže v dejanju naravnost — zapeljivo.

Popis živine, vozov itd. Kakor znano, je odredilo vojno ministristvo popis živine, vozov itd. Vse odredbe glede tega popisa izdaja za naše kraje dravska divizija v Ljubljani. Opozorilo se je že vojaške oblasti na različne nedostatke v teh naredbah; mogoče je, da se bode način popisa še v pravem času spremenil in prilagodil razmeram. Ljudstvo pa se opozarja, da ima ta popis samo namen, dobiti za vojno upravo pregled o vojnih pripomočkih. Nikakor pa ni odrejena kaka odvzema ali oddaja vozov itd.; ne dajte se begati s takšnimi lažmi, katere raznašajo samo sovražniki Jugoslavije, da delajo naši državi težkoča.

Trgovce, obrtnike in druge podjetnike opozarjamo, da bo začel izhajati »Tabor« v več tisoč izvodih ter se bo razposlal širom naše domovine; radi tega se jim nudi tu najlepša prilika za uspešno inseriranje. Inserati v »Taboru« bodo najcenejši.

Nova lekarna v Mariboru. Gospod Mr. Ph. Ivan Vidmar je na Glavnem trgu št. 20 v Mayerjevi hiši odprl novo lekarno »Pri sv. Arehu«. Ker je to edina slovenska lekarna v Mariboru, jo občinstvu priporočamo v nakupovanje vseh zdravil in zdravilnih potrebščin.

Društvo železniških uslužbencev za vzajemno podpiranje ob smrti v Ljubljani sklicuje za nedeljo, dne 22. t. m. ob 8. uri zjutraj v prostorih društva »Slavec« v Ljubljani izvanreden občni zbor. Več v oglasu.

Zastavice za Sokolsko slavnost komad po K 2.— so v velikanski množini na razpolago. Čisti dobiček gre v Sokolski sklad. Ob priliki slavnosti, naj torej vsakdo za okrasitev zahteva le te zastavice ki so zelo lične in cene. Trgovci ki te hočejo prevzeti v prodajo, naj se oglasijo v trgovini V. Weixl, Glavni trg.

Zasebni učni zavod Legat v Mariboru naznanja, da začnejo novi tečaji dne 4. oktobra t. l. Glavni tečaj trajajo šest mesecev. Za učence z višjo šolsko izobrazbo je urejen razven tega posebni tečaj ki traja samo štiri mesece. V zavodu se poučuje slovenska stenografija, nemška stenografija, strojeplisje, slovenska korespondenca, nemška korespondenca, navadno računstvo, trgovsko računstvo, knjigovodstvo, slovenski jezik za začetnike, hrvatski jezik, nemški jezik za začetnike, lepopisje, cirilica in obrtno risanje. Udeleženci tečajev lahko obiskujejo predmete, katere sami želijo. Priporočila se pa posejati celoten tečaj, da se pridobi vsestranska strokovna izobrazba. Pouku za strojeplisje je 20 modernih strojev na razpolago. Poučuje se po 10 prstnem stavku. Obširni prospekt brezplačno. Zasebni učni zavod Legat v Mariboru, Vetrinjska ulice 11, I. nadstr. Vpisovanja in pojasnila vsak dan od 11. do 12. ure.

Rače pri Mariboru. Tukajšnje bralno društvo priredi v nedeljo 22. t. m. ob 15. uri veliko veselico s predstavo: »V Ljubljano jo dajmo«. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo knjig in časopisov društvu, se v ljudo vabi občinstvo, da se te prireditve v običnem številu udeleži.

Slovensko tamburaško društvo v Črešnjevcih pri Slov. Bistrici vabi cenjeno občinstvo mesta Maribora in okolice na veliko ljudsko veselico z gledališko igro, godbo, šaljivo pošto, petjem in plesom, ki se vrši dne 22. avgusta 1920 ob 16. uri v gostilni M. Škudnig v Črešnjevcu. Ker je za okrepitev dobro preskrbljeno pričakuje mnogobrojno udeležbo.

Odbor.

Sokolstvo.

Olepševanje hiš. Vsak Sokol in vsaka Sokolica naj okraši vsa okna svojega stanovanja in obesi v enem veliko zastavo. Ravnotako naj skrbi za to, da okrasijo vse slovenske stranke v dotičnih hišah svoja okna. Kdor si ne more dobiti zelenja in zastav, jih dobi od četrtika naprej v Narodnem domu.

Sokol v Mariboru naznanja, da se vrše danes v soboto dne 21. avgusta ob 20. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma redovne vaje. Brate, kateri nastopijo na Saveznem zletu v društvenih krojih, se pozivlja, da se redovnih vaj sigurno vdeležijo, ker se sicer dotičnik, kateri ne bo izurjen v redovnih vajah, ne pripusti k nastopu ob priliki zleta.

Za I. pokrajinski zlet Sokolskega Saveza SHS v Mariboru so darovali v kronah, oziroma nabrali sledeči: G. Josip Srnko, Rače 10, Sokol Št. Rupert, Dolenjsko 80, Sokol Kočevje 20, Peter Majdič, Celje 300, tvrdka Dolenc po gospd. Milici Golovšek, Kranj 68, Sokol Vrhnika 840, Pevec, trg. v Mozirju 50, posojilnica Rajhenburg 50, dr. Dimnik Krško 100, Malenšek, vodja marib. eskompt. banke v Velikovcu 813, posojilnica v Moravčah 100, Učiteljstvo Laporje pri Slov. Bistrici 50, Sokol v Rog. Slatini 50, Žane Haller, Radeče pri Zid. mostu 272, obrtno pomož. društvo v Ljubljani 130, Pera Malič, Vinica 100, Iva Smerdu, Št. Vid nad Ljubljano 217, Alb. Juršič, G. Radgona 20, Lahoung, Prevalje 120, Evgen Ivanič, Sodražica 100, Cilka Klinar, Jesenice 449, Ant. Krisper, Radeče 50, dr. Šandor Hrašovec, Kozje 20, nadučit. Planer, Črešnjevec pri Slov. Bistrici 46, Sokol v Oplotnici 270, Učit. tiskarna v Ljubljani 50, Sokol Radeče 100, Sokol Medvode 390, Sokol Trebnje 89, Alojzij Falež, Rače, prva zbirba 400, druga 248, Stefan Mihelič, kavarinar, Ljubljana 260, Lud. Černe, juvelir, Ljubljana 100, I. Pungerčič, graščak Škocijan 70, Sorko Anica, učit., Št. Ilj 600, Anton Kupčič, Ptujška gora 202, Sokol v Kranju 1490, Mastnak, not. nam. Ljutomer 300, Sav. Sokol po gospd. Mari Progarjevi 100, Ela Gustinova, Maribor 1693, H. Sutner, juv., Ljubljana 200, Sokol Smarje pri Jelšah 400, Sokol Bizeljsko 120, Ivanka Weixl, trg. 43, Ferdo Sert 355, Janko Novak 422.

Zadnje vesti.

(Najnovejše vesti so vsled pokvarjene zveze z Zagrebom izostale.)

Delu ruske armade grozi obkoljenje.

Dunaj, 21. avgusta. (Izvirno.) Iz Varšave se poroča, da skuša generalisimus Pilsudski obkoliti del ruske armade, ki je operirala proti Varšavi. Nevarnost za Ruse je zelo velika. Poljsko armadno vodstvo je pustilo Ruse tik pred Varšavo, jih je pa potem napadlo s treh strani: iz Ivangoroda proti Brestu Litovskem, iz Novo Georgijevska proti severu ter iz Varšave proti Mlovi.

Razmejitvena komisija.

Maribor, 21. avgusta. Razmejitvena komisija že nekoliko dni ni imela seje. V tehničnem oddelku komisije se pripravlja sedaj gradivo, ki ga bo pričela komisija v svojem prihodnjem sestanku reševati. Dan prihodnje seje še ni določen. V ponedeljek odidejo tehnični izvedenci na začasno mejno severno od Dravograda, kjer se bo določila končno veljavna mejna črta. Ista ostane v tem odseku najbrže neizpremenjena, ker tam ni spornega ozemlja.

Čehoslovaško-jugoslovenska zveza.

LDU Beograd, 20. avgusta. »Samouprava« od 19. t. m. piše: Dve novi državi, naša kraljevina in čehoslovaška republika sta sklenili zvezo radi »obrambe svojih dežel in radi varstva stanja, določenega v saintgermainski mirovni pogodbi. Svoboda in zedinjenje našega kakor tudi čehoslovaškega naroda bode v oči mnoge. Radi tega je zveza dobro došla v Evropi. V tej zvezi vidi št. za varstvo svobode in neodvisnost narodnostnih držav, katerim

morajo demokratski narodi pomagati ker je to v njihovem interesu.

Razmejitve na bolgarski meji.

LDU Beograd, 20. avgusta. Ker je izvršena ratifikacija mirovne pogodbe z Bolgarsko, se je sestavila komisija, ki naj bi določila mejno črto med našo državo in Bolgarsko. Z ozirom na določila mirovna pogodbe so dobile naše oblasti v Pirotu in drugih obmejnih krajih nalog, naj pripravijo vse potrebno za zasedbo Caribroda.

Izdaja: Tiskovna zadruga Maribor.
Odgovorni urednik: Fr. Voglar.
Tiska »Mariborska tiskarna d. d.«

Zahvala.

Za izkazano nam sočutje ob boleznih in smrti našega iskrenoljubljenega soproga, očeta, starega očeta itd.

Josipa Ravter-ja sod. sluge v pok.

izrekamo vsem prijateljem in znancem presrečno zahvalo. Istotako se zahvaljujemo vsem, ki so blagega pokojnika spremili k zadnjemu počitku. Posebno se zahvaljujemo družini Lautner in hišnim strankam za darovane vence.

Maribor 21. avgusta 1920.

362

Družina Ravter.

Naznanjam sl. občinstvu, da sem z današnjim dnevom otvoril

pekarno in slaščičarno

v **Karčovini št. 203** (zraven tovarne olja). Razpošiljam tudi na debelo.

Za obilen obisk se pripoča

342 2—2

Karel Lenardič.

Nova lekarna v Mariboru

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem na Glavnem trgu št. 20 v Mayerjevi hiši odprl

lekarno „Pri sv. Arehu“

in jo obilno založil z vsemi zdravili in zdravilnimi potrebščinami.

Mr. Ph. Ivan Vidmar

328 10—2

lekarnar.

Pohišstvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spaln in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapeciranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah pri tvrdki za pohišstvo

KAREL PREIS, Maribor
Slovesnikov trg št. 6

Svoboden ogled! 217 Ceniki zastoj!

Restavracija na južnem kolodvoru v Mariboru

se priporoča potujočemu občinstvu.

Priznana izborna kuhinja.
Pristna vina in sveže pivo.

Fr. Stickler.

Mala oznanila.

Trgovski pomočnik železne stroke, večš slovenskega, nemškega in hrvaškega jezika, želi prenesti službo. Nastop po dogovoru. Cenj. ponudbe prosim pod »Trg. pomočnik« na upravo lista. 345 3—2

Namještenje! Traži se jedan pouzdan polir za vodstvo gradnje jedne radionice i jedan crtač, koji treba pismeni dokaz, da je u kojoj tehničkoj pisarni radio, ili svjedočbu četvrtog razreda srednje škole. Cijenj. ponudbe na: Tvojnica glinene robe i crijepa u Bedekovčini. 349 2—2

Kontoristinja z daljšo prakso, vajena sveh pisarniških del, se sprejme takoj. Ponudbe na »Balkan«, Maribor. 339 2—2

Energičen skladiščnik, kateri bi imel nadzorovati konje in delavce, se sprejme. Ponudbe na »Balkan«, Maribor. 335 2—2

Nočni čuvaj se sprejme. Prednost imajo vpokojeni železničarji. Ponudbe na »Balkan«, Maribor. 334 2—2

Tapetnik išče delo in gre tudi na dom. Vpraša se: S. Gupfleitner, Meljska cesta 51. 363

Kupi se hudi pes čuvaj. Ponudbe na »Balkan«, Maribor. 336 2-2

Viničar! Sprejme se za takoj ali za pozneje en viničar z najmanj tremi delavskimi močmi pod zelo ugodnimi pogoji, ker se nahaja pri vinogradu precej njiv in travnikov. Posestvo leži blizu mesta v zelo prijaznem kraju ter blizu farne cerkve. Reflektantje se naj obrnejo na tvrdko Dušan Kovačič, urar v Ormožu. 347 2—2

3 veliki sodi iz hrastovega, kalanega, zelo močnega lesa, stari pet let, v katerih je bilo od letnika 1917 do danes vino, so po 3 K liter na prodaj. Sodi merijo: 1 sod 2700 litrov, 2 pa po 1900 litrov. Dobijo se pri g. Stanko Grivec, Ormož ob Dravi. 346 2—2

Proda se lep gramofon, zrcalo, staromodna ormarja z predali in druge stvari. Zrinjskega trg 3, II. ndstr. levo. 350

Meblovano mesečno sobo išče stalno nameščen gospod za takoj ali pa vsaj s 1. septembrom, če mogoče bolj v sredini mesta. Ponudbe pod »Soba« na upravo tega lista.

Čisto nove bele hlače in par čevljev št. 44 se proda. Vpraša se: Vrazova ul. 6, pritl., levo.

Priporočljive domače tvrdke:

Jakob Vezjak, krojač
Vetrinjska ulica
poleg restavracije »Maribor«

Ivan Šušterič
izdelovatelj vsakovrstnih oblek za gospode in dame
Tržaška cesta 14

Pečar in lončar
Pavel Heritschgo
Tattenbachova ul. 6

Zaloga pohištva
Rudolf Novak
Trg svobode 1

Trgovina z mešanim blagom na drobno in debelo

Martin Stadler, Vetrinjska ul. 26

== Parna barvarna in kemična čistilna ==

Pavel Nedog
Meljska cesta 68. Podr.: Gosposka ul. 33

Restavracija in sobe za tujce
Adolf Spatzek
Aleksandrova cesta št. 9

Restavracija in mesarija
Ljudevit Vlahovič
Aleksandrova cesta 38

Izdelovatelj sit, košar in žične mreže.
Trgovina z galanterijo
Jos. Antloga, Trg svobode 1

Izbelovanje vseh tehtnic in finega orodja
Franjo Žnidar
Pobrežje 3 Tržaška cesta 11

Zaloga spalnih sob po najniž. cenah
Ernest Zelenka, tapetnik in dekorater
Šolska ulica št. 5

???

Svoji k svojim!

Zasebni učni zavod Legat
v Mariboru,

6 mesečni tečaji in
4 mesečni tečaji.

Začetek dne 4. oktobra 1920.

Tečaji za slovensko stenografijo, nemško stenografijo, strojepisje, slovensko korespondenco, nemško korespondenco, navadno računstvo, trgovsko računstvo, knjigovodstvo, slovenski jezik za začetnike, hrvaški jezik, nemški jezik za začetnike, lepopisje, cirilico in obrtno risanje.

Obširni prospekt brezplačno. Zasebni učni zavod Legat, Maribor, Vetrinjska ulica 11, I. nadstr., 364 sprejema od 11.—12. ure. 6—1

Najlepši nedeljski izlet z letniškimi vlakom na Koroško

Klopinsko jezero.

Za izvrstno oskrbo skrbi hotel „Klopinsko jezero“.

Benzin, petrolej, gonilno olje,

strojno olje, cilindrovo olje, tovo mast,

kolomaz, vazelin, olje in mast za usnarje

dobavlja promptno

„Mineralna rafinerija“ Dravograd

Dopise na centralo v Mariboru. 12—4

Telefon šte. 30.

Brzjavni: Rafinerija.

Tvrdka M. Kuštrin v Ljubljani

je otvorila

341 3—2

podružnico v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 9.

Velika zaloga avtomobilskih in kolesnih pnevmatik, vsakovrstne žice, elektromaterijal itd. po najnižjih cenah!

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Mariboru

Dejn. glavnica z rezervn. zakladi okrog 50 mil. kron

CENTRALA V LJUBLJANI

Dejn. glavnica z rezervn. zakladi okrog 50 mil. kron

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju, ekspozitura Ptuj.

Obreštuje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3 odstotkov brez odpovedi, proti trimesečni odpovedi s 3 in četrt odstotkov čistih. Kupuje in prodaja devize, valute, vrednostne papirje itd., eskontira menice, devize, vrednostne papirje itd.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive. Daje trgovske kredite pod ugodnimi pogoji in predume na vrednostne papirje in blago. Izvršuje vse bančne transakcije.